

'Sinemamız yüzünü kaybetti'

Hayır, başlıktaki sözler benim değil.Yılların sinemacısı Osman Seden' e ait. Geçtiğimiz günlerde Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi tarafından "İletişimciler Haftası" çerçevesinde 'Sinemanın 100. Yılında Türk Sineması" adlı bir panel düzenlendi. Paneli Prof. Dr. Ünsal Oskay yönetirken, konuşmacı olarak yönetmenlerden Nejat Saydam ve Sırrı Gültekin, sinemacı Osman Seden ve senarist Bülent Oran katıldı

Aslında ciddi düşünceler ile gittim bu panele. Ancak gördüklerim beni hayal kırıklığına uğrattı. Türk sineması için somut bazı şeylerin (icraata geçmeyeceğini bildiğim halde) ortaya konacağını düşünmüştüm. Ancak klasik söylemlerin ve sitemlerin haricinde hiçbir şey konuşulmadı desek her halde yanılmış olmayız. Yılların sinema sanatçısı Osman Seden, 'Artık bizim devrimiz bitti' derken belki de acı bir gerçeği kabullenmiş gözüküyordu. Ancak Amerikan film şirketlerinin sinemalarımızı istila ettiğini ve yeni filmlerin vizyona bu yüzden giremediğini söylemesi bana biraz klişeleşmiş bir bakış açısı gibi geldi. Çünkü geçtiğimiz yıl çevrilen yaklaşık 80 filmde i 5 kadarının vizyon görmüş olması bazı Türk filmlerinin de afişe çıktığını gösteriyor. Ancak bu durumun ticari bir başarı ile eşdeğer olduğunu söyleyemiyoruz. Çünkü bizdeki yaşlı yönetmenler, olgunluklarını ve tecrübelerini sinemaya yansıtmaktan ziyade farklı yapımları ortaya koyma isteği ile kendilerinden hiç beklenmeyen basit ve seviyesiz filmler üretiyorlar. Genç yönetmenlerimiz ise sürekli bunalım takılmakla meşguller. Genelde bir apartman dairesinde veya iki-üç kişi arasında geçen bireysel hikayeleri perdeye aktarıyorlar. Ve tüm kurgularını anlaşılmasın üzerine inşa ediyorlar. Aslında Türk sinemasının en büyük problemi kendi insanından uzak olması. Osman Seden bu durumu şöyle açıklıyor: "Türk sineması yüzünü kaybetti. Kime benzediğini de bilmiyoruz. Filmler politik olmaya başladı. Sinemamız halktan koptu. Halktan uzak sanat olmaz. Devletin belirli bir kültür politikası yok. "

Bu sözlere katılmamak mümkün değil. Görünmezlikten ve duym:amazlıktan gelmelerine rağmen yapmacık, aynı zamanda zorlama filmler yapıyor yönetmenlerimiz. Artık Anadolu'nun, İstanbul'un Kasımpaşa'nın, Fatih'in, Üsküdar'ın insanları anlatılmıyor bu yapımlarda. Bir filmin konusunun anlaşılmasız olması, erotik saplantılarla yüklü olması o filmin yönetmeninin büyük bir sanat eseri ortaya koyduğunu gösterir oldu. Fakat Türk seyircisi hiç de böyle düşünmediğini bu tür filmlere gitmemekle bir çok kez gösterdi ve göstermeyede devam edecek gözüküyor.. Geçtiğimiz yıl vizyona giren bazifilmlerden işte size bir kaç örnek: Yaz Yağmuru Yön.: Tomris Giritlioğlu Oyn.: Pıtırık Akgerman,

Ahmet Leventođlu, seyirci sayısı yalnızca 9; Buluşma Yön.: Artun Yeres Oyn: Ayşe Emel Mesci, AytaçArman, seyirci sayısı 220; Türkiye'yi temsilen Oscar Aday Adayı olan Manisa Tarzanı Yön.: Orhan Ođuz Oyn.: Talat Bulut, Serap Sađlar, seyirci sayısı 1000.

Alt yapıya hiçbir önem verilmeden Yeşilçam kahvesinde toplanan insanların yapmacık tavırları ile film çevrilmeyeceğini, henüz anlayamadık. İnan bile Cannes'e film gönderip yarışmaya hak kazanıyorsa, bence bazı zihniyetlerin hiHi bu durumu oturup analiz etmesi ve düşünmesi gerekmez mi?

1995-06-10

Yazar:

Muhabir: Rasih Yılmaz